

Handleiding voor het schrijven van je portfolio

Universiteit
Leiden

Inhoudsopgave

Samenstelling van het BKO portfolio	2
Lay-out criteria voor je portfolio	2
Deel je feedback	3
Richtlijnen reflectieverslag	3
Verklaring eigen werk	3
Onderwijs CV	3
Verplichte bijlagen	3
Optionele bijlagen	4
1. Uitvoeren van onderwijs	5
Verplichte bijlagen	5
Optionele bijlagen	5
2. Toetsen en Beoordelen	6
Richtlijnen reflectieverslag	6
Verplichte bijlagen	6
3. Ontwerpen van Onderwijs	8
Richtlijnen reflectieverslag	8
Verplichte bijlagen	8
4. Organiseren van onderwijs en management.....	9
Richtlijnen reflectieverslag	9
Optionele bijlagen	9
5. Reflecteren, onderzoeken en innoveren	10
Richtlijnen reflectieverslag	10
Optionele bijlagen	10
Bijlage 1 – SWOT analyse	11

Samenstelling van het BKO portfolio

Om een BKO certificaat te behalen verzamel je bewijsmaterialen die jouw onderwijskwaliteiten aantonen in een portfolio. Je portfolio bestaat uit een reflectieverslag van **maximaal 1000 woorden per competentie** en ondersteunende documenten. Met het portfolio toon je aan dat je aan de [BKO eindtermen](#) voldoet.

Het reflectieverslag deel je op in hoofdstukken per competentie. Zorg dat je in je reflectieverslag aangeeft welke deelcompetentie je aantoont. In hoofdstukken 1 tot en met 5 staan per competentiedomein de eindtermen aangegeven, het maximum aantal te gebruiken woorden en welke bijlagen je hiervoor dient te verzamelen. Ook vind je in elk hoofdstuk specifieke richtlijnen over welke onderwerpen je dient te bespreken in je reflectieverslag.

Let op: komt wat je moet doen voor de BKO niet overeen met je huidige onderwijstaken en verantwoordelijkheden? Check dan de BKO: Frequently asked questions of kijk in de handleiding van je faculteit (op te vragen bij de [BKO commissie van je faculteit](#)).

Lay-out criteria voor je portfolio

- Geef per onderdeel in je reflectieverslag aan welke specifieke eindtermen je adresseert, bijvoorbeeld door na een alinea het nummer van de relevante eindtermen tussen haakjes te plaatsen, of door dit aan te geven in de titel van paragrafen.
- Geef je bijlagen nummers en duidelijke titels, en zorg dat tekstuele verwijzingen overeenkomen met de bestandsnamen en/of relevante paginanummers.
- Het is mogelijk (en wordt gewaardeerd) om in verschillende hoofdstukken naar dezelfde bijlage te verwijzen. Wanneer je bijvoorbeeld reflecteert op je (her)ontworpen onderwijs, kan je ook verwijzen naar relevante bijlagen over de toetsing of opgehaalde evaluaties.

Indien je de reflectieverslagen en bijlagen samenvoegt tot één PDF bestand, let dan op de bestandsgrootte en in hoeverre deze nog via de mail te versturen is. Mocht het bestand te groot worden, kies dan bijvoorbeeld voor een link naar een gedeelde Sharepoint map of het comprimeren van de bestanden tot een ZIP bestand. Let er ook op dat de bijlagen ook in je inhoudsopgave staan vermeld, dit gebeurt namelijk niet automatisch wanneer PDF bestanden worden samengevoegd.

Deel je feedback

Heb je feedback op het BKO-portfolio format, de handleiding, FAQ of de rubric? Deel het snel en anoniem via [dit formulier](#).

Richtlijnen reflectieverlag

Verklaring eigen werk

Het gebruik van AI-tools zoals Copilot of LU chat is alleen toegestaan ter ondersteuning van het schrijfproces, zoals herstructureren, onderdelen vertalen, of het verduidelijken van eigen geschreven teksten. AI-tools zijn niet toegestaan voor het genereren van een (deel van) het reflectieverlag.

In het geval van AI-gebruik, ben je verantwoordelijk voor het controleren van de output en het volgen van de regels en richtlijnen van je faculteit, de universiteit, en de EU AI Act. Zie [deze website](#) voor meer informatie hierover.

Onderwijs CV

1.4 Onderwijservaring

Geef aan wat je onderwijservaring is. Het gaat vooral om uw onderwijservaring in het studentenonderwijs, maar ook ervaring met excursies, veldwerk, nascholing of onderwijs aan andere doelgroepen (bijvoorbeeld didactische cursussen aan docenten) kun je vermelden. Neem de afgelopen vijf jaar als uitgangspunt.

1.4 B. Onderwijscommissies/onderwijsfuncties

Heb je de afgelopen vijf jaar deelgenomen of neem je momenteel deel aan een onderwijscommissie, of heb je een coördinerende functie?

1.5 Onderwijskundige/didactische cursussen, trainingen en onderwijscongressen

Welke scholing heb je - buiten de BKO cursussen - gevolgd op het gebied van onderwijs de afgelopen vijf jaar? Je kunt daarbij denken aan cursussen, trainingen, workshops, opleidingen, congressen, etc.

Verplichte bijlagen

- Certificaten BKO trainingen (voor medewerkers van LUMC die intern de Nederlandstalige cursussen hebben gevolgd geldt een uitzondering; deze certificaten worden automatisch afgetekend in het CAPP/EPA portfolio).

Optionele bijlagen

- Certificaten van eerder gevolgde didactische cursussen

1.6 Overige relevante onderwijservaring

Vermeld hier (indien van toepassing) overige relevante ervaring. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderwijsprijs, landelijke activiteiten op het gebied van onderwijs (bestuursactiviteiten, verenigingen) of publicaties over onderwijs in je vakgebied.

1. Uitvoeren van onderwijs

- Beschrijf wat jij verstaat onder “goed onderwijs” en relateer dit aan de onderwijsvisie van Universiteit Leiden en aan je eigen onderwijspraktijk. Betrek hierin ook de relatie tussen onderzoek en onderwijs en de wijze waarop je een onderzoekende houding bij studenten stimuleert.
- Beschrijf je kwaliteiten en ontwikkelpunten op het gebied van lesgeven en begeleiden. Neem hierin mee hoe je verschillende onderwijsvormen aanpakt (of aan zou willen pakken), hoe je jouw onderwijs laat aansluiten bij je doelgroep (denk aan groepsgrootte, verschillen tussen studenten wat betreft voorkennis, begrip, motivatie, en culturele achtergrond, en het creëren van een veilige leeromgeving), de leerdoelen, en hoe er getoetst gaat worden. Beschrijf ook op welke manier jouw onderwijsvormen studenten stimuleren verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leer- en/of ontwikkelingsproces.
- Ondersteun je reflectie met minimaal twee concrete voorbeelden uit je onderwijspraktijk die de lezer een beeld geven van hoe je jouw vaardigheden inzet in verschillende onderwijssituaties.

Verplichte bijlagen

Voeg de volgende bijlagen aan je portfolio toe ter ondersteuning van je reflectie:

- **Indien je in het Engels lesgeeft:** Een certificaat Engelse taalvaardigheid waaruit blijkt dat je CEFR-niveau van C1 of equivalent beheerst;
- Twee observatieverslagen van twee van elkaar verschillende onderwijsvormen, waarvan minstens één observatie is gedaan door een onderwijskundige van je faculteit/LLInC of je BKO begeleider;
- Feedback van studenten van vier onderwijsmomenten waaruit sterke punten en verbeterpunten zijn te onderscheiden die iets over jouw manier van lesgeven zeggen.

Optionele bijlagen

Naast bovenstaande bijlagen kun je ter ondersteuning van je reflectie extra bijlagen toevoegen, bijvoorbeeld:

- Een lesplan;
- Kwalitatieve feedback van studenten op je begeleidingswijze tijdens het begeleiden van bijvoorbeeld een scriptie, stage, opdracht, of project.

2. Toetsen en Beoordelen

Richtlijnen reflectieverslag

- Beschrijf hoe je een toetsonderdeel en bijbehorend antwoordmodel/ beoordelingscriteria hebt (her)ontworpen. Ga daarbij in op de aansluiting van het toetsonderdeel op de leerdoelen en de gebruikte werkvormen in het onderwijs (*constructive alignment*), de functie van het toetsonderdeel (formatief/summatief), en de kwaliteit van het toetsonderdeel en bijbehorend antwoordmodel/ beoordelingscriteria met betrekking tot validiteit en betrouwbaarheid.
- Onderbouw je reflectie met één of meerdere concrete voorstellen voor verbetering van het toetsonderdeel. Voeg indien mogelijk de verbeterde versie toe.
- Beschrijf aan de hand van één of twee voorbeelden uit je praktijk hoe je constructieve feedback geeft aan studenten. Bespreek aan de hand van de twee voorbeelden hoe je jouw feedback aanpast aan de situatie, groepsgrootte, en/of studenteigenschappen (zoals voorkennis, culturele achtergrond, persoonlijke omstandigheden, en motivatie).

Verplichte bijlagen

Voeg de volgende bijlagen aan je portfolio toe ter ondersteuning van je reflectie:

- Een (her)ontworpen toetsonderdeel inclusief antwoordmodel. Denk hierbij bijvoorbeeld aan één van de volgende opties:
 - Vier of meer open en/of gesloten toetsvragen inclusief antwoordmodel. Zorg dat er minimaal twee verschillende beheersingsniveaus van Bloom's taxonomie (zie [Tips for Tests](#), appendix 1) worden gedekt.
 - Een schriftelijke opdracht inclusief antwoordmodel, (beoordelings)criteria of rubric. Denk hierbij aan een essayopdracht of een opdracht om een paper, blog, scriptie, practicumverslag of een stageverslag te schrijven.
 - Een mondelinge opdracht inclusief antwoordmodel, (beoordelings)criteria of rubric. Denk hierbij aan een opdracht om een podcast te maken, een presentatie te geven, of een video op te nemen.
- Een geëvalueerd toetsonderdeel inclusief antwoordmodel (deze kan hetzelfde zijn als het hierboven genoemde (her)ontworpen toetsonderdeel). Denk hierbij aan een ingevuld instrument of analyse van de kwaliteit van een (her)ontworpen toetsonderdeel. Bijvoorbeeld:
 - Een toetsmatrijs;
 - Een toetsplan;
 - Een [rubric voor rubrics](#);
 - Psychometrische gegevens zoals de *p*-waarde en *rir*-waarde;

- Behaalde punten per onderdeel van een rubric, per criterium, per onderdeel van een antwoordmodel, of per toetsvraag;
- Feedback van een onderwijskundige;
- Feedback van een collega.

3. Ontwerpen van Onderwijs

Richtlijnen reflectieverslag

- Beschrijf hoe je het (her)ontwerp laat aansluiten op de doelgroep, leerdoelen, toetsing, en het curriculum en bespreek de relatie tussen het (her)ontwerp en de andere delen van het curriculum. Beschrijf tevens hoe bij het (her)ontwerp differentiatie is toegepast op ten minste twee van de volgende aspecten: voorkennis, aanleg, culturele achtergrond, (leer)omstandigheden en/of motivatie van de studenten. Bespreek en onderbouw tot slot het gebruik van digitale middelen in jouw (her)ontworpen onderwijsdeel.
- Evalueer de kwaliteit van het (her)ontworpen onderwijsonderdeel. Benoem sterke punten en mogelijke verbeterpunten op basis van je eigen perspectief en op basis van kwalitatieve en/of kwantitatieve evaluatiegegevens, zoals feedback van studenten, een onderwijskundige en/of een collega. Geef indien mogelijk een onderbouwd voorbeeld van een verbetering, of onderbouw waarom er geen verbetering nodig is.

Verplichte bijlagen

Voeg de volgende bijlagen aan je portfolio toe ter ondersteuning van je reflectie:

- Het (her)ontworpen onderwijs;
- Evaluaties die de kwaliteit van het (her)ontwerp illustreren. Deze evaluaties kunnen voorafgaand aan het herontwerp worden uitgevoerd en/of na implementatie van het (her)ontwerp. Denk bijvoorbeeld aan:
 - Kwantitatieve of kwalitatieve vragenlijsten voor studenten waarin het ontwerp wordt besproken;
 - Cursusevaluaties;
 - Resultaten van een focusgroep;
 - Cijfers van studenten of andere beoordelingsresultaten die betrekking hebben op het (her)ontwerp;
 - Feedback van een onderwijsadviseur;
 - Feedback van een collega.

4. Organiseren van onderwijs en management

Richtlijnen reflectieverslag

- Beschrijf jouw rol binnen de onderwijsorganisatie en de samenwerking met collega's. Bespreek aan de hand van één of twee concrete voorbeelden uit de eigen onderwijspraktijk hoe je met collega's samenwerkt om de inhoud, vorm en planning van jouw onderwijs vorm te geven en het onderwijs af te stemmen op de leerdoelen van de cursus en/of de leerdoelen van de opleiding. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het afstemmen van de inhoud van je les, de gebruikte werkvormen, het maken van een rooster, de inrichting van Brightspace, etc.

Optionele bijlagen

Ter ondersteuning van je reflectie kun je één van de volgende bijlagen toevoegen:

- [360 graden feedback](#) (zie kopje 360 graden feedbackformulier) van één of meerdere collega's en/of leidinggevende die ingaan op samenwerking gerelateerd aan onderwijs (planning, vorm, inhoud);
- Voorbeeld(en) van bijdragen aan de organisatie of netwerken.

5. Reflecteren, onderzoeken en innoveren

Richtlijnen reflectieverslag

- Beschrijf wat jou kenmerkt als docent en wat je sterke- en verbeterpunten zijn voor elk van de vijf onderwijscompetenties (uitvoeren van onderwijs, toetsen & beoordelen, ontwerpen van onderwijs, organiseren van onderwijs en management, en reflecteren, onderzoeken en innoveren).
- Beschrijf hoe je tot nu toe hebt gewerkt aan je professionele groei en op welke punten je jezelf nog verder zou willen ontwikkelen. Benoem daarbij concrete actiepunten voor de toekomst.
- Sluit af met een vooruitblik waarin je ingaat op wat jouw doelen op onderwijsgebied zijn na het behalen van je BKO.

Optionele bijlagen

Ter ondersteuning van je reflectie kun je een analyse van de eigen sterke- en verbeterpunten aan je portfolio toevoegen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- a. Een ingevulde SWOT-analyse ([zie bijlage 1](#));
- b. Een ingevuld RIDE-instrument ([in ontwikkeling](#) – link volgt);
- c. Een compilatie van een zelfanalyse en ontvangen feedback van studenten, collega's en/of onderwijskundige(n).

Bijlage 1 – SWOT analyse

Beschrijf je sterke en zwakke punten ('Strengths' en 'Weaknesses') en je kansen en valkuilen ('Opportunities' en Threats') als docent, in relatie tot de vijf competenties voor de BKO.

Voor informatie over hoe je een SWOT-analyse schrijft, kun je kijken op:

http://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_05_1.htm

Het volgende format leent zich goed om verslag te doen van je ontwikkeling en de behaalde resultaten in de trainingsperiode.

<i>SWOT</i>	
<i>Strengths (sterke punten): Beschrijf kort je sterke punten als docent</i>	<i>Weaknesses (zwakke punten): Beschrijf kort je zwakke punten als docent</i>
<i>Opportunities (kansen): Beschrijf kort de kansen om je als docent verder te ontwikkelen</i>	<i>Threats (valkuilen): Beschrijf kort welke valkuilen je voor jezelf ziet als docent.</i>

Ga nader in op de inhoud van bovenstaande vier punten, maak gebruik van voorbeelden en verwijst naar (de nummers van) competenties en nummers van de BKO eindtermen.